

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 46844
Nom: Treball Social i Salut Global
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2271 - Màster Universitari en Treball Social en l'àmbit Sanitari	Facultat de Ciències Socials	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2271 - Màster Universitari en Treball Social en l'àmbit Sanitari	Treball Social i Salut Global	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

RODENAS RIGLA FRANCISCO JOSE

RESUM

Aquesta assignatura persegueix com a objectiu comprendre el context de salut global per a la intervenció des del Treball Social en l'àmbit sanitari, tenint com a referència els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i partint del fet que la salut és un dret fonamental dels ciutadans i un aspecte central de totes les societats. S'analitzen i discuteixen en aquesta assignatura les contribucions, des de diferents àrees, i especialment des del Treball Social, a la reducció progressiva de les desigualtats socials en salut i a la consolidació de sistemes sanitaris universalment accessibles i culturalment sensibles. Igualment, aquesta assignatura incidix en el coneixement de les desigualtats socials i culturals, per raons de gènere, identitat ètnica o religiosa, etc., a fi de dissenyar propostes d'intervenció que permeten, d'una banda, respondre a les necessitats socials i de salut de cada col·lectiu, i per un altre, implementar solucions i alternatives a problemàtiques concretes a través de la resolució de conflictes. L'assignatura posa l'accent en l'enfortiment dels processos de cooperació internacional en l'àmbit de la salut, com un pas imprescindible en el desenvolupament global. Finalment, en aquesta assignatura abordem aspectes decisius de la intervenció des del Treball Social en àmbits emergents i de crisi, incloent-hi competències, destreses i habilitats que el nostre rol professional en el context sanitari incorpora des de la nostra perspectiva disciplinària. L'equip docent d'aquesta assignatura està configurat per professors i professores procedents de tres universitats: Murcia, València i Girona. Els continguts de l'assignatura s'han organitzat en cinc mòduls: 1) Treball Social en salut, drets i ciutadania; 2) Salut intercultural, mediació i Treball Social en l'àmbit sanitari; 3) Treball social, salut global i cooperació internacional; 4) Treball Social en l'àmbit

sanitari en situacions de crisi i 5) Reptes emergents en l'àmbit de la salut. S'impartix en el segon quadrimestre.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es requerixen coneixements previs.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2271 - Màster Universitari en Treball Social en l'àmbit Sanitari

Comprendre el context de salut global per a la intervenció des del treball social en l'àmbit sanitari, tenint com a referents els objectius de desenvolupament sostenible.

Conèixer i comprendre, des del mateix àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Contribuir al disseny, desenvolupament i execució de solucions que donen resposta a demandes socials, tenint com a referent els objectius de desenvolupament sostenible.

Identificar els reptes emergents en l'àmbit de la salut des de la perspectiva del treball social en l'àmbit sanitari.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Treball Social en salut, drets i ciutadania.

Marc de referència del dret a la salut. Política social i protecció a la salut. Autonomia del pacient, voluntats anticipades i planificació anticipada de decisions. Suport al pacient i desinstitucionalització: la presa de decisions en la intervenció del treball social en salut.

2. Salut intercultural, mediació i Treball Social en l'àmbit Sanitari.

Interculturalitat i salut: conceptes, accions i polítiques. Anàlisi dels processos interculturals en el sistema de salut. Sistema de salut i competència cultural. Estratègies de salut intercultural des del Treball Social.

Experiències i reptes de la pràctica social culturalment sensible en l'àmbit sanitari. Equitat en salut, interculturalitat i Treball Social. Dilemes en l'atenció sanitària intercultural. Mediació en l'àmbit sanitari: principis i fonaments. El procés de la mediació en la relació assistencial i de cura. Tècniques de resolució de conflictes en l'àmbit sanitari.

3. Trabajo Social, salud global y cooperación internacional.

La Agenda Global 2020-2030 para el Trabajo Social y Desarrollo Social. La salud global y el contexto sanitario internacional. Instituciones y actores. El Trabajo Social en los contextos de cooperación al desarrollo: instrumentos y funciones. Diseño, implementación y evaluación de proyectos de cooperación al desarrollo.

4. Treball Social en l'àmbit Sanitari en situacions de crisi.

Els conceptes de crisi, emergència i catàstrofe. El rol i enfocament del Treball Social en situacions de crisi. Estratègies d'intervenció en crisi des del Treball Social sanitari. Atenció del treball social sanitari en situacions de crisi des dels diferents dispositius de salut. Iniciatives rellevants en desenvolupament.

5. Reptes emergents en l'àmbit de la salut.

Hitos de la salud mundial contemporáneos. Retos en salud pública y del Sistema Nacional de Salud. El Trabajo Social sanitario ante los retos emergentes: hitos, desafíos y oportunidades. Intervención del trabajo social en el ámbito sanitario ante los retos contemporáneos: digitalización, adolescencia, vejez y otros escenarios.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	90,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La docència s'impartirà en sessions en línia síncrones. Estes sessions impliquen la utilització de les següents metodologies:

- - MD1 Lliçó magistral participativa. Classes teòriques síncrones amb exposició a càrrec del professorat i participació de l'estudiantat (AF1).
- - MD2 Discussió grupal de materials documental i audiovisual. Activitats individuals i/o grupals síncrones supervisades pel professorat (AF3).
- - MD3 Resolució de casos pràctics. Activitats individuals i/o grupals síncrones supervisades pel professorat (AF3).
- - MD4 Debat o discussió dirigida. Conferències i/o seminaris en modalitat síncrona impartides per professorat extern (AF2).
- - MD5 Utilització de plataformes de videoconferència i noves tecnologies aplicades a la docència.
- - MD6 Mètodes de tutoria i supervisió. Tutories i supervisions individuals i grupals (AF5).

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà tenint en compte els següents punts:

- En primer lloc, els treballs individuals vinculats a les sessions síncrones (SE1). El pes total en la nota serà d'un 10%.
- En segon lloc, es duran a terme treballs grupals dins de les sessions síncrones vinculats als continguts de l'assignatura (SE3). El pes d'aquests treballs en la nota final serà d'un 25%.
- Finalment, es durà a terme una prova final online relacionada amb el temari impartit (SE4), el valor del qual sobre la nota final serà del 65%.

Per a valorar els diferents apartats que componen la nota no es requereix obtenir una nota mínima en cap d'ells. És a dir, es realitzarà una suma directa de les qualificacions obtingudes en cadascun dels tres aspectes que s'inclouen en l'avaluació de l'assignatura. Les activitats SE1 i SE3 no són recuperables en cap de les convocatòries oficials d'avaluació.

L'assistència a les sessions síncrones no serà avaluada. L'avaluació està vinculada a la participació en les activitats individuals o grupals desenvolupades durant aquestes sessions.

Alerta sobre el plagi en l'àmbit acadèmic:

És important realitzar un ús responsable i ètic de la informació utilitzada en els treballs acadèmics. Per això, s'utilitzaran correctament les normes de citació i referència (Normes APA-7a edició) com a instrument que garantisca l'honestat acadèmica i respecte a la propietat intel·lectual de terceres persones.

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a

fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] online" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

De la mateixa manera, es tindran en compte que l'ús d'eines de IA generativa haurà de ser restringit i respectar les següents indicacions d'ús responsable:

- És obligatori declarar l'ús de qualsevol eina de IA generativa, especificant l'eina utilitzada, l'apartat i les tasques realitzades.
- L'ús de eines de IA generativa ha de ser limitat en qualsevol exercici. El seu abús pot tindre impacte en la qualificació.
- El professorat comprovarà el seu ús en funció de l'activitat específica. Per exemple, no estarà permès per a proves d'avaluació (ex. Examen, treball escrit, etc.), llevat que es permeta expressament.
- L'estudiant, com a autor, és responsable del contingut de la prova que presenta i haurà de poder justificar els detalls, errors o decisions que ha pres en la seua elaboració.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica

- Aguilar-Peña, M., Tobar, M. F., García-Perdomo, H. A. (2020). Salud intercultural y modelo de salud propio indígena. *Revista de Salud Pública*, 22(4), 463-467. <https://doi.org/10.15446/rsap.V22n4.87320>
- Arito, S. y Jacquet, M. (2005). El trabajo social en situaciones de emergencia o catástrofe. Espacio Editorial.
- Hidalgo, A., Lima, A. I., Piedra, J. (coord.) (2023). Trabajo Social y Salud Pública. Consideraciones sobre el papel del trabajador social en el ámbito sociosanitario. UNED y Sanz Torres.
- Pérez, J. M., García-Castilla, F. J., Cuevas, F. R. (2022). Trabajo Social internacional y cooperación al desarrollo. En F. J. Lorenzo, J. M. Pérez y F. J. García-Castilla (coord.), Trabajo Social en escenarios de vulnerabilidad. Una mirada para la inclusión social (pp. 353-373). Tirant Humanidades.
- Organización Mundial de la Salud. (2022). 75.ª Asamblea Mundial de la Salud.

Complementària

- Antón, F. M., Guerrero, J. y Martínez, J. E. (Eds.) (2023). Los cuidados en el siglo XXI. Un reto para la Humanidad. Aranzadi.
- Barriga, L. A. (2009). Aportaciones del trabajo social en las situaciones de emergencia y crisis: identidad, funciones, visibilidad. *Trabajo Social Hoy*, 58, 143-59.
- Ministerio de Sanidad. (2022). Estrategia de Salud Pública 2022: Mejorando el bienestar de la población. Ministerio de Sanidad.
- Parra, B., Chagas, E., Palacín, C., y Torralba, J. M. (2014). La responsabilidad del Trabajo Social en la autodeterminación de los colectivos más vulnerables. *Azarbe. Revista Internacional de Trabajo Social y Bienestar*, 3, 99-104.

- Truell, R., Jones, D. N. y Lima, A. I. (2017). La Agenda Global para el Trabajo Social y el Desarrollo Social. *Revista de Servicios Sociales y Política Social*. XXXIV (113), 137-153.